

چهارشنبه 22 مرداد 1399-22 ذی الحجه 1441-12 آگوست 2020

عزل محرمانه دکتر محمد مصدق از نخست وزیری توسط محمدرضا شاه پهلوی (1332 ش)

عزل محرمانه دکتر محمد مصدق از نخست وزیری توسط محمدرضا شاه پهلوی (1332 ش)، در حالی که مصدق سرگرم اقدامات لازم و ضروری برای بقای خود بود، دولت rlm&های انگلستان و آمریکا با ایادی دربار پهلوی، دست به هم داده، نقشه سرنگونی حکومت را طراحی و آماده اجرا کرده بودند. در روز 22 مرداد 1332، محمدرضا پهلوی، به طور محرمانه دکتر محمد مصدق را از نخست وزیری عزل کرد و سرلشکر زاهدی را به نخست وزیری برگزید. این تصمیم بر اساس توصیه دولت rlm&های آمریکا و انگلیس انجام شد، زیرا دولت مصدق با حمایت مردم، نفت ایران را ملی کرده بود که عملی مخالف منافع استعماری به شمار می رفت. هرچند در این میان، مصدق با درخواست اختیارات بیشتر از شاه و مجلس، موجبات نگرانی و ترس پهلوی را فراهم کرده بود. از این رو، شاه برای دوری از عواقب رویدادهای ناشی از برکناری مصدق، به شمال ایران رفت. وقتی خبر عزل مصدق به او داده شد، وی این حکم را نپذیرفت و این حرکت را کودتایی علیه خود قلمداد کرد. در بامداد روز 25 مرداد، خبر کودتا به طور مشروح از رسانه rlm&های گروهی پخش شد. پس از آن rlm& که طرح برکناری مصدق شکست خورد، محمدرضا پهلوی به عراق و ایتالیا گریخت. با اعلام خبر کودتای نافرجام علیه دولت، مردم مجسمه rlm&های شاه و پدرش را به زیر کشیدند و عکس rlm&های محمدرضا را از ادارات برداشتند. اما چند روز پس از فرار مفتضحانه شاه از کشور، کودتای 28 مرداد توسط آمریکا و انگلیس اجرا شد و شاه پس از سقوط دولت مصدق به ایران بازگشت و به حکومت مستبدانه خود ادامه داد.

با این گرفتاری ها، شاه توسط "شاه طهماسب اول" (936 ق)، در سال 930 ق شاه اسماعیل صفوی درگذشت و فرزند او، شاه طهماسب در یازده سالگی بر تخت سلطنت نشست و کشور دچار آشفتگی شد. نیروهای ازبکان هرات را متصرف شده و بلخ را محاصره کردند و گمان داشتند که شاه صفوی، قادر به باز پس rlm&گیری آن نمی باشد. ولی شاه طهماسب در شانزده سالگی به همراه تعدادی از یاران شجاع خود، ازبکان را شکست سختی داد و به عقب راند و هرات را تصرف کرد. قبا، "آقامحمدخان قاجار"، مؤسس، ه اهل، بادشاه سلسله rlm&ی قاجار، به (1211 ق)، آقامحمدخان قاجار پسر بزرگ محمدحسن خان قاجار قوانلو در محرم 1155 ق در گرگان متولد شد. در 1160 ق که عادل شاه، برادرزاده rlm&ی نادر شاه افشار برای سرکوبی محمدحسن خان، عازم مازندران شده بود، دستور داد آقامحمدخان را در خردسالی مقطوع النسل کردند. بعد از روی کار آمدن کریم خان زند و در بدو فراوان خاندان قاجار، به دربار زندیه فرستاده شد و مورد توجه خان زند قرار گرفت. آقامحمدخان به مدت 16 سال با بستگان خویش در شیراز در نهایت رفاه حال به سر برد ولی به محض اطلاع از مرخصی کریم خان، به طرف مازندران حرکت کرد و با کمک برادرش، مدعیان را مغلوب نمود. سرانجام در 11 جمادی الثانی 1200 ق در تهران تاجگذاری نمود و از آن پس به تصرف نقاط مختلف کشور مشغول گردید. در این مدت، ده rlm&ها هزار نفر از مردم بی rlm&گناه به دستور او کشته شدند و جنایات فراوانی انجام داد. آقا محمدخان سرانجام هنگامی که در گرجستان حضور داشت به دست دو تن از خدمتکاران خود به قتل رسید. پس از کشته شدن آقامحمد خان قاجار، چون او از خود فرزندی نداشت، برادرزاده rlm&اش باباخان معروف به فتحعلی شاه در عید فطر سال 1212 ق به پادشاهی رسید.

حلت "آخوند ملا محمد کاظم خراسانی" استاد بزرگ حوزه rlm&ی علمیه rlm&ی نجف (1329 ق)، آخوند ملا محمد کاظم خراسانی در سال 1255 قمری در مشهد به دنیا آمد. و در 12 سالگی وارد حوزه rlm&ی علمیه rlm&ی مشهد گردید. چند ماهی در محضر ملاهادی سبزواری و در تهران در حلقه rlm&ی درس میرزا ابوالحسن جلوه، شرکت کرد و سرانجام در نجف اشرف به درس میرزای شیرازی و شیخ مرتضی انصاری راه یافت. آخوند سیزده سال، از درس میرزای شیرازی استفاده کرد و اندک اندک آوازه rlm&ی علمی آخوند در نجف پیچید. وی پس از فوت استاد، از مجتهدان برجسته و استادان موفق حوزه بود که شاگردان فراوانی را تربیت نمود. سید ابوالحسن اصفهانی، سید ابوالقاسم کاشانی، سید محمد تقی خوانساری، سید حسن مدرس، سید صدرالدین صدر، آقا ضیاء عراقی، شیخ عبدالکریم حائری، میرزای نایینی، سید محمد حسین بروجردي، سید محمد شاهرودي و ده rlm&ها عالم فاضل از جمله شاگردان وی بودند. هم rlm&چنین تألیفات متعددی از ایشان به جا مانده است. که از جمله rlm&ی آنها، کتاب مهم کفایةالاصول می باشد. از حیث مبارزات سیاسی نیز، آخوند خراسانی از مدافعان مشروطیت بود که تلاش زیادی در این زمینه از خود نشان داد. قرار بود که بسیاری از علمای نجف، کربلا و کاظمین، خود را برای سفر به ایران آماده کنند. همچنین آخوند خراسانی آماده rlm&ی عزیمت به ایران بود که در شب چهارشنبه 21 ذی الحجه rlm&ی سال 1329 ق به طرز مشکوکی به دل درد دچار شد و پس از اقامه rlm&ی نماز صبح، در 74 سالگی به سوی دوست شتافت. برخی بر این باورند که وی به وسیله rlm&ی جاسوسان روسی و یا انگلیسی مسموم شده است. پیکر پاک این استوانه rlm&ی فقاقت پس از تشییع با شکوه در حرم مطهر علوی به خاک سپرده شد. تولد "اوژن بورنوف" خاورشناس فرانسوی و کاشف رمز خط میخی (1801 م)

مدگ "جیم سامنر" شیمی rlm&؛ دان معارف ام‌یکابه، (1955م) جیمز بچلر سامنر، شیمی rlm&؛ دان برجسته آمریکایی، در نوزدهم نوامبر 1887م در این کشور به دنیا آمد. وی در کودکی بر اثر وقوع حادثه rlm&؛ ای دست چپ خود را از دست داد و به علت چپ دست بودن، مدتی طول کشید تا نوشتن و کار با دست راست را فرا گیرد. سامنر با علاقه rlm&؛ ای که به رشته شیمی داشت، بدون توجه به تذکر اساتید مبنی بر ناتوانی، به تحقیق و مطالعه در رشته مورد نظرش پرداخت و فقدان یک دست را مانع انجام آزمایش rlm&؛ های شیمی ندانست. وی در دانشگاه هاروارد به تحصیل مشغول شد و در 27 سالگی دکترای شیمی گرفت. سامنر از آن پس، علاوه بر تدریس، به تحقیق درباره آنزیم روی آورد و در سال 1926م اثبات کرد که آنزیم، پروتئین واقعی است. این نظریه که مخالف اندیشه غالب زمان و از طرف یک شیمی rlm&؛ دان گمنام مطرح شده بود، در ابتدا مورد توجه و قبول واقع نشد. با این حال، سامنر نتیجه تحقیقات خود را با دیگر دانشمندان در میان نهاد و از طرف شیمی rlm&؛ دانان اروپایی مورد تایید قرارگرفت. وی در تحقیقات بعدی خود به کشفیات مهم دیگری نائل آمد و در سال 1946م به همراه شیمی rlm&؛ دان هم rlm&؛ وطن خود، به طور مشترک برنده جایزه نوبل شیمی گردید. جیمز بچلر سامنر سرانجام در دوازدهم اوت 1955م در 68 سالگی درگذشت.

اوژن بورنوف خاورشناس فرانسوی و بزرگ rlm&؛ ترین دانشمند سانسکریت rlm&؛ شناس، در دوازدهم اوت 1801م در پاریس به دنیا آمد. وی پس از طی تحصیلات متوسطه، در علم حقوق فارغ rlm&؛ التحصیل گردید و ضمن اشتغال به عنوان وکیل دعاوی، به زبان و ادبیات مشرق زمین و شگفتی rlm&؛ های سرزمین هند، علاقه rlm&؛ مند شد. از این رو به فراگیری زبان rlm&؛ های سانسکریت و پالی همت گماشت و به کار مطالعه و تحقیق روی آورد. این دانشمند جوان در ضمن مطالعه در کتابخانه ملی پاریس، به نسخه rlm&؛ هایی از کتب مذهبی زرتشتیان برخورد کرد که پس از مطالعه آن، توانست عقایدی را که بر اثر مرور زمان حتی در بین زرتشتیان، منحرف شده بود دوباره برقرار نماید. بورنوف در سال 1835م تفسیر یسنا را که یک متن مهم زرتشتی است انتشار داد و به کمک زبان سانسکریت آن را نوشت. وی با این کار علمی بزرگ، کلید و کشف رمز خواندن کتیبه rlm&؛ های خطی میخی در زبان rlm&؛ های ایران باستان را به دست دیگر دانشمندان داد. بورنوف هم rlm&؛ چنین پس از مطالعات فراوان، کتاب بودا و مذهب او را به تنهایی و بدون کمک دیگران نگاشت و اثری بی rlm&؛ مانند پدید آورد. بورنوف، از دانشمندان بزرگ سانسکریت rlm&؛ شناسی بود و بر زبان rlm&؛ های ایران باستان نیز تسلط داشت. بورنوف در دوران زندگی علمی خود، به عضویت مؤسسات علمی و انجمن rlm&؛ های متعدد خاورشناسی درآمد و در دانش rlm&؛ سرائ عالی پاریس به تدریس پرداخت. اوژن بورنوف سرانجام پانزده روز پس از انتخاب به عنوان سردبیر فرهنگستان کتیبه rlm&؛ ها و ادبیات فرانسه، در 28 مه 1852م در 51 سالگی درگذشت.